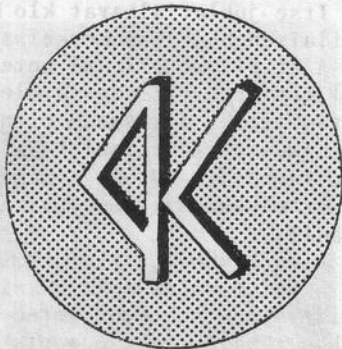

SUKUSYTYKKEITÄ

KÄÄRIÄISTEN SUKUSEURA RY:n
JULKAISU N:o 6 15.2.1987

Toimituskunta:

Reino Eriksson, Pertti Kääriäinen, Veikko Kääriäinen,
Hannes Kääriäinen, Ritva Lappalainen

Seppo Kääriäinen:

YLÄ-SAVO - KOTISEUTUMME

Monen Kääriäisen kotiseutu on Ylä-Savossa. Oma maakuntamme on kokenut viime vuosikymmenten aikana todella rajun muutoksen. Se mitä Suomessa yleensä on tapahtunut, on tuntunut ehkä kaikkein voimakaimmillaan juuri täällä syvässä maakunnissa.

Muutos oli pahimmillaan 60-luvulla ja 70-luvun alkupuolella. Muuttoliike imaisi elinvoimaa etelään ja Ruotsiin. Ne jäljet tuntuvat ainakin kirpeinä muistoina ja myös varoittavat siitä, että ei ole viisasta päästää laajoja alueita autioitumaan.

70-luvun alkupuolelta muutos on kuitenkin kulkenut toiseen suuntaan myönteisiä näkymiä kohti. Väkiluku on alkanut jälleen nousta monissa kunnissa ja ylipäätään usko tulevaisuuteen on palannut. Työtä ja leipää on ollut tarjolla omalta

kotiseudulta, jos sitä vaan on haluttu. Tämä sama tavoite tulee olla vastakin kaiken silmämääränä.

Myönteisiä tuloksia ei ole saavutettu ilmaiseksi eikä työtä. Se on vakavien ponnistelujen tulos ja ennen muuta on syytä kiittää aluepolitiikkaa, jota on vahvistettu ja nykyaikaistettu hyvillä tuloksilla. Ylä-Savo on saanut kiitettävässä määrin aluepolitiikan hedelmistä oman osansa.

Itseluottamus myös Ylä-Savon elinvoiman kannalta on kaiken perusta. Paljon voimme odottaa ja vaatia valtiovallalta, kaikenlaista apua.

Niin tekevät kaikki muutkin maakunnat ja alueet.

Ylä-Savolla on kaksi muuttamatonta lähtökohtaa, joita sen tulee hyödyntää. Pelloilla ja metsissä meillä on kohtalaisesti uudistuvia luonnonvaroja,

jotka antavat työtä ja toimeentuloa välittömästi ja välillisesti runsaasti. Toisaalta voimavaranimme ovat yläsavolaiset ihmiset. Perustana ja kaiken onnistumisen ehtona on itseluottamus ja vahva yrittämisen henki.

Yläsavolaisten on katsottava vahvan itseluottamuksen ja yrittäjyyden pohjalta rohkeasti tulevaisuuteen, eteenpäin. Samalla kun tulee pitää hyvää huolta Ylä-Savon taloudellisesta kehittämisestä aivan yhtä tärkeää on huolehtia kulttuurisesta omaperäisyydestä, henkisestä voimasta. Se kuitenkin pitemmän päälle viime kädessä ratkaisee kuinka meidän kotiseutumme käy.

Kääriäisten Sukuseura r.y:n

VUOSIKOKOUS

Iisalmessa
ravintola Villikissassa
1.3.1987 klo 12.00
(hallitus klo 11.30)

Kääriäisten sukuseura ry:n

SUKUKOKOUS 25.7.87

Iisalmessa Mansikkaniemellä seurakunnan kurssikeskuksessa

Ohjelma: klo 11.00 Ilmoittautuminen

11.30 Ruokailu á 50 mk

13.00 Sukukokous

19.00 Illanvietto ravintola Villikissassa

Sukuseuran puheenjohtaja PERTTI KÄÄRIÄINEN

Hyvää sukukokousvuotta kaikille ja tervetuloa juhli-
maan Iisalmeen heinäkuun
viimeisenä lauantaina. Päädyim-
me yksipäiväiseen juhlintaan,
sillä monet meistä haluavat sa-
massa yhteydessä vierailla su-
kulaisissa ja tuttavissa, jol-
loin sunnuntai soveltuisi tähän
mainiosti.

Aloitamme juhlat ilmoittau-
tumisella klo 11.00 ja juhla-
ruokailu alkaa puolituntia myö-
hemmin. Ruokailun voi maksaa
etukäteen ohessa seuraavalla
postisiirrolla. Samalla voit
varata myös majoituksen hotel-
li Koljonvirrasta mikäli niin
haluat. Yritämme tinkiä hinnan
sopivan edulliseksi.

Itse juhlat alkavat klo 13.00
erilaisen ohjelman merkeissä.

Ajattelimme illaksi hotelli
Koljonvirran yhteydessä olevaan
ravintola Villikissaan pientä
vapaamuotoista illanistujaista.
Aloitamme klo 19.00 ja mahdol-
liset maksut maksamme paikan-
päällä.

Pientä mukavaa piristymistä
on havaittavaissa jäseniksi
liittymisen suhteen, joten ei-
köhän tämä tästä lähde pikku-
hiljaa käyntiin.

Kirjoituksia kaivataan. Lä-
hettäkää ihmeessä tarinoita ja
haastatteluja toimitukseen. Us-
komme toimenpiteillä saavamme
lehden ilmestymään huomattavas-
ti tiheämmin.

Toivon kaikille miellyttävää
kevättä ja varatkaapa vapaata
heinäkuun viimeiseksi viikon-
lopuksi.

Tavataan kesällä!

ULLA ULRIIKKA VIDGREN, syn-
tynyt 14.4.1992. Ulla asus-
taa Vieremällä ja kertoi
tuosta syntymäpäivästään seuraa-
vaa: "Jos 14.4. on kylmää, tie-
tää se sitä, että seuraavat 40
yötä ovat kylmiä vaikka sulaan
veteen". Vuonna 1992 tuo päivä
oli lämmin ja niinpä Ullan isä
teki tuona päivänä peltotöitä.
Oli varhainen kevät. Tuolloin
oli TIPURTTI.

Ulla vietti lapsuutensa Loh-
koniemessä Pyöreellä. Hänen
isänsä osti tuon 282 ha:n tilan
Heikki Pehkoselta ja maksoi sii-
tä 3300 mk.

Seuraavan tarinan Ulla ker-
too juuri tuosta kaupan tehnees-
tä Heikki Pehkosesta, joka asus-
ti Kelloniemessä. "Kerran Heik-
ki oli pirtissä, kun suuri met-
so lensi yli pihan ja istuutui
korsteenin päähän. Heikki näki
tuvasta tapahtuman ja sanoi ää-
neen: Vaikka tulitkin minua ha-
kemaan, niin ennen sitä minä
sinut ammun ja syön suihin.
Meni ja otti aseensa ja ampui tu-
vasta käsin metson läpi korstee-
nin. Tarina kertoo Heikin kuol-
leen vähän tämän jälkeen."

Metsästystä läpi korsteenin!

Ullan perheeseen kuului 10
lasta joista 2 poikaa. Kalle
kuoli pojista jo lapsena mutta
Juho elää ja suku on nyt mones-
sa polvessa.

Heti rippikoulun jälkeen Ul-
la läksi maailmalle ja viipyi
siellä 20 vuotta: Hän palasi
kierroltaan 1936. Ulla palveli
aluksi Kajaanin Seminaarissa
ruokalassa sisäkkönä. Silloin
laitoksen johtajana oli Voltter
Rihtiemi.

Ulla muistaa Kajaanista ta-
pauksen, jolloin hän lääkärin
vastaanotolla tutustui lääkäri
Ingnaatukseen. Kun tämä kuuli
mistä Ulla on kotoisin, hän ker-
toi itsekin olevansa Kirman poi-
kia ja totesi, että mitäs me
kirmalaiset. Heistä tuli hyvät
ystävät ja ystävyys suhde jatkui
aina Mikkeliin saakka molempien
ollessa siellä samalla aikaa
työssä.

Ullan isä asui myös Kääriä-
lässä, josta muutti pois menty-
ään naimisiin myllärin tyttären
kanssa. Myöhemmin muutto on
osoittautunut hyväksi.

Ulla muistaa lapsuudestaan
miten hän joutui aina hakemaan
karjan kolmen kilometrin päästä
hyllyvän suon takaa. Hänen huu-
taessa karjaa vastasi suontakaa
mökkiläisen Ville Kauhasen ääni,
että "Kaisalla on valmiina ruis-
räähkän pesä, alahan tulla". Se
tarkoitti sananmukaisesti kah-
vin olevan valmiina, tule kah-

ville. "Minä join kahvit ja Vil-
len lapset ajoivat sillä aikaa
karjaa yli suon. Tuo suo oli
paikoin niin upottavaa, että
karjasta ei näkynyt kuin vähän
selkää."

Iltamissa käytiin jalan 10-15
km:n päässä. Ilman lupaa järjes-
tettiin nurkkatansseja. Niissä
nuoriso kokoontui johonkin ta-
loon ja alettiin tanssia. Kesäl-
lä järjestettiin kentätansseja.

Rippikoulun Ulla muistaa käy-
neensä Iisalmissa Brofeldtin luo-
na. Isä kävi sopimassa hänen
kanssaan ja hevosella me sinne
ajaa köröteltiin. Se kesti 3
viikkoa, jonka ajan me 60 tyt-
töä asuttiin pappilassa ja kuun-
neltiin Brofeldtin ja Leseniuk-
sen opetusta. Rippikoulu oli
tuolloin sen verran kovaa, että
silloinkin 11 tyttöä hylättiin
ja he joutuivat syksyllä ns.
JÄTKÄN KOULUUN. Tästä jälkikou-
lusta selvisi jos osasi ulkoa
ISÄ MEIDÄN -rukouksen. Brofeld-
tillä oli tapana sanoa meille:
"Elekee työt hättäillä, kyllä
se elämäkumppani tulloo kun
ootetaan". Niinhän se tulikin:
Otto Vidgrenistä tuli Ullan uk-
ko ja elämäkumppani. Tuo avio-
liitto kesti 36 vuotta.

Ulla elelee nykyisin Viere-
mällä hyväkuntoisena, mutta
huonosti kuulevana. Mikäpä on
eläessään, sillä hänen mo-
lemmat vanhemmat elivät 89 vuo-
tiaiksi.

Tuvan täydeltä Kääriäisiä...

ULLA KAUPPINEN os. KÄÄRIÄINEN syntyi Kauppilanmäen Kääriälässä 07.05.1991. Isä JOHANNES (Junnu) ja äiti MARIA, joka oli Tikanmäen Kettusia, hankkivat näyttävän kokoisen perheen, johon kuului 10 lasta. Lapsista peräti seitsemän oli tyttöjä. Senaikainen tulirokko teki riehueessaan pahaa jälkeä ja veroitti tästäkin lapsikarraasta kaksi jo alle kahden ikäisenä, ANNA-MARIN ja JUHO PETTERIN. Itse Ulla oli joukon neljänneksi vanhin ja tänään lapsijoukosta hänen lisäksään elää HANNES-veli s. -99 ja HELMI-sisko s. -07.

Ullan lapsuudenkoti KÄÄRIÄLÄ on jo oma tarinansa. Päärakennuksen sisältä löytyi 2 suurta pirttiä, kamari ja tietenkin iso keittiö. Pihapiirissä oleva PIHANPÄÄrakennus taas katki suojiinsa 2 suurta kamaria.

Tilaa oli paljon, mutta todella paljon oli väkeä niissä asustassakin. Oli tietenkin ukki ja mummi, Ullan oma perhe 12 henkeä. Taavetti vaimoineen omisti 7 lasta. Risto-setä ja hänen vaimonsa kuten myös Olli-setä vaimoineen touhusivat molemmat 5 lapsen kanssa. Rakennuksissa voi kuvitella olleen vilinää aamusta iltaan, mutta ei tässä vielä kaikki. Ulla jatkaa: "Meillä oli aina mies- ja naispalvelijat ja rautatien teon aikoihin meillä majoittui neljä rakentamiseen osallistunutta perhettä." Ullan tarkassa muistissa on nimetkin. Karhut (3 lasta), Janhuset (3 lasta) ja Pekoset sekä Iivariset lisäsivät Kääriälän väkiluvun parhaillaan puoleensataan.

Tällainen ihmismäärä kulutti paljon ja niinpä ruokailu oli yksi tapahtuma sinänsä. Ruoka tuotiin tupaan kahden kannettavalla kattilalla ja perhekunnittain istuttiin omissa ryhmissä aterioimaan. Ulla kertoo

äitien olleen etupäässä ruuan jakajina. Ja ruokaa meni paljon, mutta Ulla väittää sen aina riittäneen. Maitoa saatiin omasta takaa, sillä oli kaksi navettaa. Toisessa alun kolmatkymmentä lypsävää ja toisessa kasvatettiin uutta väistävien tilalle.

Kylän ensimmäinen separaattori hankittiin Kääriälään ja sitä käytti Ullan mukaan koko kylä. Joskus tuotti suorastaan hankaluutta päästä pesemään tuota kylän ihmelaitetta. Kaikki tapahtui omassa meijeröintihuoneessa, jossa myöskin voi kirsnuttiin. "Meillä oli sellainen kampikirnu, joka oli tehty puusta ja vaati kaksi ihmistä kerralla pyörittämään." Valmis voi pakattiin ritteliin, joka veti tuollaiset 70 kg.

Tällainen yhdyskunta käytti paljon vaatetta ja kaikki tehtiin itse. Kuusi rukkia kehräsi taukoamatta ja kahdet kangaspuut kutoivat kankaita pitkälle iltamyöhään. Osa kankaasta vietiin muualle ketrattavaksi ja tampattavaksi.

Kuka sitten oli suurin herra Kääriälässä? "Hän oli isän isä, KALLE HENRIK. Kuri oli kieltämättä kovaa, mutta ei se ukki paha ollut. Se kun katso vihaisesti niin kaikki heti tajusivat mistä oli kysymys. Joskus sen täytyi koputtaa kepillä lattiaan ja silloin tuli hiljaisuus."

Ulla kävi kiertokoulua, joka vuorollaan oli meillä Kääriälässäkin. "Se oli meillä 5 viikon ajan ja opettaja Hilma Savolainen opetti meille uskontoa, laskentaa, lukemista ja tietenkin kirjoittamista. Yhdeksältä ne tuli ja tuossa kahden maissa iltapäivällä lopetettiin." Ulla olisi halunnut tosissaan käydä koulua ja ppy-

si siihen äitiään vaikuttamaan. Äiti kuitenkin kehoitti neuvottelemaan isän kanssa. Isä taas sanoi: "ettei se meidän Ulla minnekään opiskelemaan. Onhan meillä töitä Ullalle kotonakin." Siihen asia raukesi. Salaa Ulla kuitenkin kävi yhden vuoden opiskelemassa toisten kirjoista lukien.

"Myö piettiin taloissa kokouksia ja sitten ostettiin Rönkön Matin pirtti seurantaloksi ja siellä ruettiin tanssimaan." Haitaria soitteli Eljas Mörtti kolmerivisellä ja soittelihan siellä Reettu Pehkonenkin. Sieltä se löytyi Ullalle ukkokin. Hän meni naimisiin Teodor (UKKO) Kauppinen kanssa mutta vasta sisaruksistaan kolmantena." Ensin avioitui LYYTI, sitten KIRSTI ja vasta sitten rohkenin minä."

Tänään 29. tammikuuta 1987 Ulla asustaa kuudetta vuottaan tyttärensä AINO RÄISÄSEN luona. Hänen kuudesta lapsestaan on elossa vielä viisi. "Hyvin minulla menee".

Ulla on kova lukemaan ja kun teemme lähtöä hän ottaa esille viimeisimmän kirjansa. Ihan uteliaisuuttani vilkaisen ja Hietamiehen viimeisintä tuotantoahan siinä luettiin: "PILVISÄ TAIVAAN LAIVA".

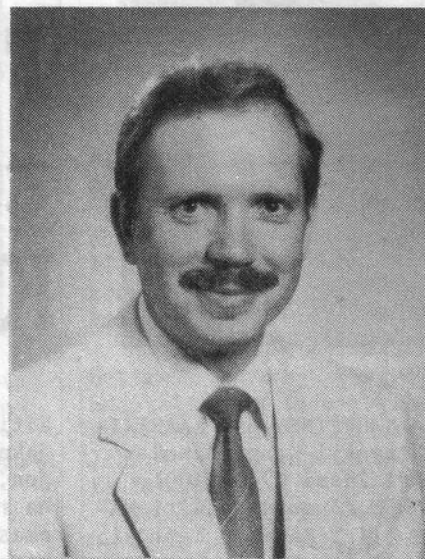
Kääriälässä tänään asuu kaksi henkeä. Reino Kääriäinen asustaa siellä Marttansa kanssa.

Muistiin merkitsi:
HANNES JA PERTTI KÄÄRIÄINEN

Sukuseuran

Reino Eriksson:

KIÄRIÄESEN JENKKA

1
Jäesen kaaven jäläkjeet
ne vielä paekat peetti,
kun Kiäriäenen Kirmanmäellä
mykyrokkoo keetti.
Seon kuulkee nii,
että Ylä-Savon maella
aeka kaava on syöty ja kunnolla.

2
Saamelaenen koassasa
vietti tiällä öetä.
Sitten suapu Kiäriäenen
ja tekj timperjtöetä.
Seon kuulkee nii,
että Ylä-Savon maella
aeka kaava on rakennella rustattu.

3
Yhessä kun nuapurukset
siinä lohti, joekas,
kohta laski lapsiasa:
Tuo on sinun poekas!
Seon kuulkee nii,
että Ylä-Savon maella
aeka kaava on rakastella reestattu.

4
Muurinpohjalettuja
kun joku eokko paesto,
sempä kohta nuapurikkii
kylläänkutuks haesto.
Seon kuulkee nii,
että Ylä-Savon maella
aeka kaava on ymmärretty ystävyys.

5
Tapella ee tarvittukkaa
ennen ruohtalaesta,
vuan se riitelj venäläesen
kansa näestäe maesta.
Seon kuulkee nii,
että Ylä-Savon maella
aeka kaava on rakastettu raahookii.

6
Helsinginnii herroelle
on tämä suku tuttu,
meejjä evusjmiehestä
niätj kiertää monj juttu.
Seon kuulkee nii,
että Ylä-Savon maella
aeka kaava on tehynnä politiikkoo.

7
Lööty tiältä taetajia
Kalevalan kielen.
Kirjaelijat ymmärtäävät
maeseman ja mielen..
Seon kuulkee nii,
että Ylä-Savon maella
aeka kaava on kirjakieltäe kätetty.

8
Levinnä on sukuhuarat,
lapsiahhi riittää,
kaekki järki-immeeset
kun Kiäriäestä kiittää.
Seon kuulkee nii,
että Ylä-Savon maelta
aeka kaava on Suomen hommat hoejeltu.

Mahdolliset tiedustelut ja sukusytykkeisiin tulevat jutut:

VEIKKO KÄÄRIÄINEN
Kirkonsalmentie 48
74120 IISALMI
puh. 977-24776